

ZAGREB → VIJESTI - GRADSKE → GOSPODARSTVO

Univerzalni temeljni dohodak između nezainteresirane države i nove krize

Zagreb Portal 15.12.2020.

0

VIJESTI - GRADSKE

Molim za tebe -
MOLITVA ZA ZAŠTITU
(pater O.Robert DeGrandis)

30.12.2020.

Ministar Banožić i admiral Hranj u obilasku grada Petrinje

30.12.2020.

Unatoč izazovima, poduzetnice u Hrvatskoj stvaraju prepoznatljive brendove, probijaju sve barijere te osvajaju kupce i tržista

29.12.2020.

KNJIŽEVNOST

PJESMA DANA

Treća šansa za Hrvatsku i Sloveniju

Prije nešto više od mjesec dana Ivan Vilibor Sinčić, predsjednik Živog zida i zastupnik u Europskom parlamentu, u svom je govoru tijekom rasprave o stanju Unije, optužio EU za neadekvatno nošenje s krizom koja će milijune ljudi otjerati u siromaštvo, i uputio poziv za uvođenje univerzalnog temeljnog dohotka (UTD) u cijeloj Europi. Kako i na koji način će Sinčić zagovarati ovu ideju ostaje nam za vidjeti. U istraživanju o UTD-u koje je početkom godine objavila Svjetska banka (Exploring universal basic income, A guide to navigating concepts, evidence and practice), autori poglavlja o političkoj ekonomiji UTD-a, Jurgen De Wispelaere i Ruslan Yemtsov pišu, da čak i tamo gdje UTD kao alat politike uglavnom ostaje izvan izvedivog društvenog djelovanja, kako u razvijenim tako i u zemljama u razvoju, prisutnost ove teme u raspravi vjerojatno će donijeti pozitivne nuspojave, a one uključuju fokusiranje na inkluzivnost kao i na to da nitko ne ostaje isključen iz postojećih programa socijalne zaštite.

Ideja UTD-a previše radikalna za skučeni pogled na ekonomsku politiku

U nas rasprave na temu UTD-a za sada nema. Razlog je, kako za naš portal kaže politolog s Fakulteta političkih znanosti u Zagrebu, Marko Grdešić, to što u Hrvatskoj prevladava mišljenje da je naša zemlja naprosto previše siromašna da bi si dozvolila bilo kakve eksperimente, pa se tako smatra da je najrazumniji kurs fiskalni konzervativizam. To znači da moramo smanjivati dug i smanjivati proračunski deficit. Iz stabilnosti javnih financija bi onda trebalo slijediti sve ostalo: poboljšani kreditni rejting koji bi doveo do većih stranih investicija te ulazak u eurozonu koji bi doveo do nižih kamatnih stopa. Postojeća se ekonomska politika nada da će se onda dogoditi i pravi pomaci u smislu veće zaposlenosti i većeg životnog standarda. Sve što ide izvan ovog okvira se etiketira kao neodgovorno i neozbiljno, dodaje Grdešić. Ideja UTD-a je naprosto previše radikalna za jedan tako skučeni pogled na ekonomsku politiku. Ona bi zahtjevala potpuno novi pogled na javne financije. Ekonomska politika u Hrvatskoj se vodi onime što je Keynes nazivao „pesimizmom reakcionara.” Iz te

Univerzalni temeljni dohodak između nezainteresirane države i nove krize - Druga strana univerzalnog temeljnog dohotka

29.12.2020.

Vatrogasci saniraju posljedice potresa u Sisačko-moslavačkoj županiji

28.12.2020.

Kolinda Grabar Kitarović "U svom filmu" kod Tončice Čeljuske uoči Nove godine - 29. 12. na HTV-1

28.12.2020.

Ponašanje u slučaju potresa - letak + video

28.12.2020.

Jutros u 6 sati i 29 minuta Zagreb pogodio snažan potres

28.12.2020.

Javni poziv za dodjelu jednokratne potpore Grada Zagreba samostalnim umjetnicima radi ublažavanja negativnih posljedica uzrokovanih koronavirusom Sars-CoV-2 (COVID-19)

27.12.2020.

HOROSKOP - MOJZAGREB.INFO

ONLINE IZDANJE - I DO 80% POPUSTA

VIJESTI - HRVATSKA

perspektive je ravnoteža našeg ekonomskog sustava toliko krhka da si ne možemo priuštiti nikakve eksperimente. Međutim, mislim da među novijm strankama lijeve i zelene orijentacije postoji svijest o tome da je UTD važna tema. Vjerujem da će se i kod nas početi o tome sve više raspravljati jer će se strane diskusije prelijevati i u naš javni prostor, smatra Grdešić.

U susjednoj Sloveniji UTD je tema o kojoj se već dugo raspravlja i za koju postoji velik interes. Pokazuje to i paneuropska kampanja prikupljanja potpisa za pokretanje prijedloga UTD-a na području svih država članica EU koja je započela 25. rujna, a u kojoj je Slovenija prva zemlja koja je već prikupila potreban broj potpisa. Za Sloveniju je minimalan broj potpisa iznosio 5.640, a prikupljeno ih je 6.060. Minimalan broj potpisa za Hrvatsku iznosi 8.460 a dosad je prikupljeno 727 potpisa. Njemačka je dosad prikupila 34,33% potrebnih potpisa, Grčka 40,91%, Mađarska 30,7% a Španjolska 29,42%. Ista inicijativa 2013. godine nije uspjela prikupiti potrebnih milijun potpisa za uvođenje UTD-a u EU. Hoće li pandemija COVID-19 virusa ali i bolja informiranost europskih građana o UTD-u utjecati na uspješnost inicijative u 2020. godini, doznat ćemo u rujnu 2021. kada prikupljanje potpisa službeno završava. Sociologinja, dugogodišnja zagovaračica i autorica Prijedloga UTD-a u Sloveniji, Valerija Korošec kaže da su Slovenija i Hrvatska propustile pravi trenutak za uvođenje UTD-a, prvi put po proglašenju samostalnosti, a drugi, u trenutku finansijske krize 2008. godine. Sada, kako tvrdi naša sugovornica, imamo treću šansu, u najlošoj mogućoj kombinaciji megatrendova; globalizacija s digitalizacijom, robotizacijom i automatizacijom, posljedicama finansijske krize, odlaskom ljudi iz zemlje, nepovjerenjem u lidera, klimatskom krizom, „slomom Zapada“, i sada pandemijom. U kaosu je teško naći pravi način za uvođenje UTD-a, iako nam sada najviše treba. U ovim se trenucima vidi snaga i robusnost jednostavnih rješenja i pristupa. Univerzalni pristup je najjednostavniji jer vam nije potreban administrativni sustav da biste svrstali ljude u različite skupine primatelja. Visoko razvijena zapadna društva čije se socijalne politike vode univerzalizmom, uspješnija su gotovo u svakom pogledu – pritom imamo na umu sjeveroeuropske države, dodaje Korošec.

MOLITVA SVETOM EMIGDIJU ZAŠTITNIKU OD POTRESA

28.12.2020.

Poruka gradonačelnika - Zagreb potres

28.12.2020.

Božićno jutro u zagrebačkoj pučkoj kuhinji

25.12.2020.

Gradonačelnik Grada Zagreba Milan Bandić uputio čestitku za Božić i Novu godinu

24.12.2020.

DAN HSS-a

22.12.2020.

Na današnji dan 30. godišnjica Ustava Republike Hrvatske

22.12.2020.

Huljićeva Fritula u zagorskoj obradi! Ovo je show!

22.12.2020.

Antivakseri postoje otkad i vakcine

20.12.2020.

Nelogičnost mjere zabrane kretanja među županijama

19.12.2020.

DICK

Traditionsmarke der Profis

Evolucija javnog sektora nije jednom za svagda dovršen proces

Većina vodećih političkih stranka u svijetu, uz neke iznimke, nije uvrstila UTD u svoje političke platforme, napominju De Wispelaere i Yemtsov u prethodno spomenutom radu, međutim, izazovi s kojima se suočavaju tradicionalni instrumenti socijalne politike neprestano oživljavaju ideju radikalne reforme ka redistribuciji, uključujući i kroz UTD. Svijet nikada nije spreman na ovako velike promjene. Sve dok se one ne dogode i postanu samorazumljive. Prije stotinu godinu nije bile prave države blagostanja, nije bilo javnog zdravstva, javnog školstva, javnog sustava mirovinskog osiguranja. Tijekom dvadesetog stoljeća je javni sektor znatno porastao. U Švedskoj ili Francuskoj danas više od polovice BDP-a otpada na javnu potrošnju, bez problema koji bi sustav učinili neodrživim te uz znatnu podršku građana. Međutim, da ste ljudima s početka dvadesetog stoljeća rekli kako će se kretati udio javne potrošnje u BDP, oni bi vjerojatno bili u nevjericici. Početkom dvadesetog stoljeća je udio državne potrošnje bio niži od 20 ili čak niži od 10 posto BDP-a, u nekim zapadnim zemljama. Prema tome, evolucija javnog sektora, javne sfere i javnih dobara nije jednom za svagda dovršen proces. To je nešto što ovisi o našim kolektivnim političkim naporima da stvari mijenjamo, da zamišljamo vizije budućih društava u kojima vrijedi živjeti. Tako treba promatrati i UTD, zaključuje Grdešić.

Društvo mora pronaći drugačiji modus vivendi

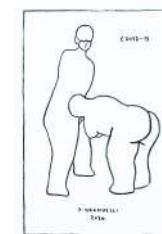
Redovni profesor na Odsjeku za studije razvoja (Development Studies) na School of Oriental and African Studies (SOAS), na Sveučilištu u Londonu i osnivač i supredsjednik Svjetske mreže za temeljni dohodak (Basic Income Earth Network, BIEN), Guy Standing, u tekstu objavljenom u magazinu Wired piše kako je zbog COVID-19 virusa UTD postao ekonomski imperativ. COVID-19 virus bio je okidač za ekonomski kolaps koji je čekao da se dogodi, a tvrdi Standing, bit će i drugih okidača. Stoga je izazov izgraditi novi sustav raspodjele dohotka jer se onaj na kojemu su se temeljile ekonomije 20. stoljeća nepovratno slomio. U tom smislu, dvije su promjene nužne. Prva je oživljavanje onoga što nazivamo zajedničkim

Vatrogasci upozoravaju oprezno s korištenjem božićnih dekoracija

19.12.2020.

VIJESTI - SVIJET

SLIKA DANA

08.07.2020.

SLIKA DANA

30.05.2020.

SLIKA DANA

25.04.2020.

SLIKA DANA

22.04.2020.

SLIKA DANA

14.04.2020.

SLIKA DANA

05.03.2020.

dobrom, koje je uništila privatizacija, štednja i financijalizacija u desetljećima rentijerskog kapitalizma, a druga je sustav univerzalnog temeljnog dohotka, smatra Standing.

UTD je način da se društvo pobrune da nitko ne umre od gladi i hladnoće. To je prvi aksiom, kaže Valerija Korošec. Drugi je, da se od zajedničkog bogatstva najprije zadovolje minimalne egzistencijalne potrebe svih članova društva. Treći aksiom je da se ostatak društvenog bogatstva pravedno raspodjeli na zaposlene i talentirane. Školstvo već djeluje na ovaj način, po ova tri aksioma, zdravstvo također. Sada bi, dosljedno, tako djelovala i socijala. Zašto nam je to potrebno sada? Zato što je po tri spomenuta aksioma djelovalo tržište rada u industrijskom društvu a ono je zbog megatrendova postalo nepouzdano. Društvo se više ne može oslanjati na to da će se tržište rada pobrinuti da svi ljudi prežive i stoga mora pronaći drugaćiji modus vivendi koji se ne temelji na formalnom tržištu rada, tvrdi Korošec.

Vrag je u detaljima

Povijesno gledano, lijeve i zelene stranke pokretačka su snaga koja gura UTD na dnevni red, a u stvarnom političkom procesu oko UTD-a, desne stranke postaju glavni igrači, pišu De Wispelaere i Yemtsov. Kao rezultat toga, u različitim kontekstima i zemljama autori primjećuju da prijedlozi UTD-a postaju konzervativni, a ne revolucionarni, u nastojanju obraćanja političkom centru. Jedan od primjera ove dinamike, navodi dvojac, je Finska i njen eksperiment s UTD-om. Finska je ispočetka slavljenja kao predvodnica velike promjene u europskoj socijalnoj politici, a svjetski mediji pomno su pratili razvoj eksperimenta. Međutim, kad se pojavilo više pojedinosti, a posebno kad su postala očigledna ključna ograničenja u dizajnu eksperimenta i provedbi, početni entuzijazam zagovornika UTD-a i zainteresiranih strana, ubrzo se pretvorio u otvorenu kritiku. Mnogi su kritizirali činjenicu da u eksperimentu sudjeluju samo nezaposleni, da je ograničeno trajanje te da je iznos namijenjen sudionicima pilot programa vrlo skroman. Prema Valeriji Korošec, u principu sve političke opcije kvare tehnokratski pristup uvođenja UTD-a, a dizajn eksperimenata iza kojih stoje

SLIKA DANA

06.02.2020.

SLIKA DANA

29.01.2020.

SLIKA DANA

12.01.2020.

SLIKA DANA

20.11.2019.

fondacije smatra još najboljim. UTD se može koncipirati na više načina, kaže Grdešić. To stvara i neke probleme u raspravama jer ne definiraju svi UTD na isti način. Neki bi htjeli da se s uvođenjem UTD-a sve ostale javne usluge prebacе na tržiste. To znači, primjerice, da biste dobili svoj mјesečni UTD, ali bi onda morali na tržištu kupovati zdravstvene i obrazovne usluge. Sasvim je drugačije ako se UTD uvede, a i dalje ostane robustan sustav javnih usluga koje se financiraju iz proračuna. Trenutno se argumenti u prilog UTD-a mogu izvesti na više načina, pa ga podržavaju akteri veoma različitih političkih profila. Liberalima se svиđa postmoderni naglasak na individualnosti, na poticanju ljudi da preuzmu poduzetnički rizik i slično. Ljevici se pak svиđa što bi UTD ojačao poziciju rada nasuprot kapitala, naprsto zato jer radnik može otici s posla na kojem su uvjeti loši. Kejnzijacima se svиđa to što UTD garantira postojanost primanja pa tako sprečava eventualne preduboke padove ukupne potražnje. Iz tih različitih koncepcija će slijediti i veoma različite konkretne formulacije UTD-a. Kao što se kaže, vrag će biti u detaljima, ističe Grdešić.

napisala: Irena Bosnić

Novinarski projekt Univerzalni temeljni dohodak između nezainteresirane države i nove krize realizira se u okviru potpore novinarskim radovima Agencije za elektroničke medije.

Dozvoljeno prenošenje sadržaja uz objavu izvora i imena autora.

foto/ilustracija: FB Temeljni dohodakHrvatska

<https://www.facebook.com/temel...>

mojzagreb.info

POVEZNICE:

dohodak

Društvo mora pronaći drugačiji modus vivendi

država

Evolucija javnog sektora

Evolucija javnog sektora nije jednom za svagda dovršen proces

Ideja UTD-a previše radikalna za skučeni pogled na ekonomsku politiku

Irena Bosnić

irena bosnić Univerzalni temeljni dohodak između nezainteresirane države i nove krize

kriza

plaće

radnici

univerzalni temeljni dohodak

Univerzalni temeljni dohodak između nezainteresirane države i nove krize

Univerzalni temeljni dohodak između nezainteresirane države i nove krize irena bosnić

Univerzalni temeljni dohodak utd

utd

utd univerzalni temeljni dohodak

PODIJELITE:

◀ PRETHODNA VIJEST

Živopisno putovanje šalicom
specialty kave za blagdane

SLJEDEĆA VIJEST ▶

Daniela Uzleac i Goran Šarić
kod Sanje Tatalović

Zagreb Portal

KOMENTARI

Zagreb / Vijesti - Gradske / Gospodarstvo / Univerzalni temeljni dohodak između nezainteresirane države i nove krize

ZAGREB

- Vijesti iz Zagreba
- Vijesti iz Hrvatske
- Vijesti iz svijeta
- Blog Zagreb
- Prognoza Zagreb

ZABAVA

- Horoskop
- Galerija slika
- Recepti
- Karta plan grada

OGLAŠAVANJE

- Impressum Zagreb info
- Marketing agencija
- Tvrtke - Firme imenik
- Savjeti - PR
- Vodič kroz Zagreb

POVEZNICE #ZAGREB

povrat novca za prijevoz učenika

najveća maketa željeznice jugoistočne europske

goran blagus

transnistria ensemble

nedjeljko pintarić

hajde da ludujemo

zagreb

andrija matijaš pauk

Powered by: WMD - Web Hosting Zagreb - CMS Zagreb - Izrada web stranica Zagreb - SEO Zagreb - Web trgovina Zagreb

